

DÜNYADA DEMİR-ÇELİK SEKTÖRÜNE İLİŞKİN SON GÖSTERGELER

I. Dünya Üretimi

2009 yılının en büyük çelik üreticisi ülkeleri Çin (568 milyon ton), Japonya (87,5 milyon ton) ve Rusya (60 milyon ton) olarak sıralanmaktadır. Türkiye 2009 yılında 25,3 milyon tonluk üretimi ile dünya ham çelik üretiminde 10. sırada bulunmaktadır. 2009 yılı itibariyle 1.2 milyar ton olarak gerçekleşen dünya ham çelik üretiminin 2015 yılına kadar %37 oranında artışla 1,6 milyar tona yükselebileceği ve bu artışın özellikle Çin'den kaynaklanması beklenmektedir. 2015 yılında diğer büyük çelik üreticisi bölgelerin 171 milyon ton ile AB, 115 milyon ton ile BDT ve 108 milyon ton ile Hindistan olması tahmin edilmektedir.

Tablo 1.Çelik Üretimindeki Başlıca Ülkeler (bin ton)

Sıra	Ülkeler	2008	2009	% Değişim
1	ÇHC	500.312	567.842	13,5
2	Japonya	118.739	87.534	-26,3
3	Rusya	68.510	59.940	-12,5
4	ABD	91.350	58.142	-36,4
5	Hindistan	55.085	56.608	2,8
6	Güney Kore	53.625	48.598	-9,4
7	Almanya	45.833	32.671	-28,7
8	Ukrayna	37.279	29.757	-20,2
9	Brezilya	33.716	26.507	-21,4
10	Türkiye	26.806	25.304	-5,6
	TOPLAM	1.326.500	1.219.700	-8,0

Kaynak: World Steel Association

Dünyanın en fazla ham çelik üreten firmaları sıralamasında, Rus üreticiler Avrupa dışında değerlendirildiğinde, 2009 yılında Avrupa'nın en büyük 5'inci çelik üreticisi olan **Erdemir'in**, Rus üreticiler Avrupa içerisinde değerlendirildiğinde ise, Avrupa'nın en büyük 9'uncu üreticisi olması sektördeki önemli konumunu göstermektedir.

Tablo 2. 2009 Yılı Başlıca Çelik Üreticileri Listesi

Sıra	Firma	Milyon ton
1	ArcelorMittal	77.5
2	Baosteel	31.3
3	POSCO	31.1
4	Nippon Steel (1)	26.5
5	JFE	25.8
6	Jiangsu Shagang (2)	20.5
7	Tata Steel (3)	20.5
8	Ansteel	20.1
9	Severstal	16.7
10	Evrız	15.3
30	ERDEMİR	6,5

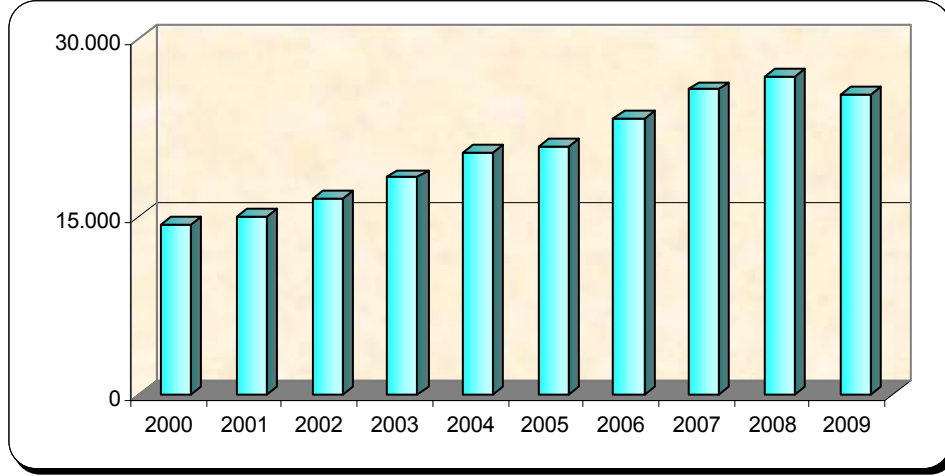
Kaynak: World Steel Association

Not: Tüm türlere yönelik çelik miktarları paslanmazı içermektedir.

- (1) Usiminas üretimi payını içermiyor. (1.6 milyon ton)
- (2) Yonglian (4.4 mmt) ve Xixing (1.4 milyon ton) içermiyor.
- (3) Corus ve NatSteel'i içeriyor.

Türkiye'nin yıllar itibariyle ham çelik üretiminde artış trendi dikkat çekmektedir. Diğer taraftan küresel kriz ile birlikte, 2009 yılında talebin, üretimin ve ihracatın gerilemiştir; fakat 2010 yılından itibaren toplam üretim, talep ve ihracatın yeniden büyümeye başlayacağı öngörülmektedir.

Grafik.1. Türkiye'nin Son 10 Yıllık Dönemde Ham Çelik Üretimi (bin ton)

Kaynak: World Steel Association

II. Dünya Tüketimi

2009 yılında dünya çelik kullanımında Asya (Çin, 542,4 milyon ton) ve AB-27 (118,4 milyon ton) dikkat çekmektedir. 2009 yılı itibarıyla Türkiye'nin görünür çelik kullanımı 18,0 milyon ton'dur. Bu rakamın 2011'de 23,2 milyon ton'a ulaşması beklenmektedir.

Tablo. 3. Görünür Çelik Kullanımı, milyon ton

Bölgeler	Görünür Çelik Tüketimi,		
	2009	2010 (t)	2011 (t)
Avrupa Birliği (27)	118,4	134,6	145,2
Diğer Avrupa	23,9	27,2	30,4
BDT	35,8	39,8	43,0
NAFTA	80,9	99,9	107,1
Orta & Güney Amerika	33,6	40,4	43,1
Afrika	26,4	28,7	31,3
Orta Doğu	40,7	44,7	48,4
Asya & Okyanusya	761,5	825,7	857,7
DÜNYA	1.121,2	1.240,9	1.306,2
Çin	542,4	578,7	594,9
Çin Hariç DÜNYA	578,8	662,2	711,3

Kaynak: World Steel Association *Tahmin

Tablo 4. Kişi Başına Düşen Görünür Çelik Kullanımı (Kg)

	2005	2006	2007	2008	2009
AB (27)	338,3	384,9	403,9	371,7	240,7
Diğer Avrupa	212,1	244,2	270,6	241,9	209,8
BDT	160,8	190,0	220,4	195,0	140,3
NAFTA	316,7	353,2	317,3	288,7	178,9
Merkezi ve Güney Amerika	74,8	84,0	93,8	98,5	73,9
Afrika	34,0	35,0	36,5	39,2	42,1
Orta Doğu	196,6	201,8	231,1	226,6	204,8
Asya	165,6	175,5	190,0	191,6	207,1
Avustralya ve Yeni Zeland	322,9	316,9	332,2	331,0	233,4
Dünya	173,6	188,3	198,9	193,8	178,9

Kaynak: World Steel Association

2009 yılında Çin (405,2 kg), Japonya (418,9 kg) ve G. Kore (936,1 kg) dünya genelinde kişi başına düşen görünür çelik kullanımında önde gelen ülkelerdir. 2009 yılı itibariyle Türkiye'nin kişi başına düşen çelik kullanımı 234,7 kg olup, bir önceki yıla göre %10,6 oranında düşüş kaydedilmiştir. 2009 yılında çelik kullanımında dünya ortalaması 178,9 kg/kişi olup, Türkiye'nin kişi başına kullanımı bu ortalamanın üzerindedir ancak, Avrupa Birliği (27) ortalamasının (240,7 kg) altındadır.

III. Dünya Ticareti

2009 yılında demir ve çelik (GTİP:72) açısından Çin, Almanya, Kore Cumhuriyeti; demir veya çelikten eşya (GTİP:73) açısından ise ABD, Almanya ve Fransa başlıca ithalatçı ülkeler olmuştur.

2009 yılı dünya ithalatında Türkiye 72. fasılda 7. sırada yer almıştır. Toplam dünya ithalatından bu fasılda Türkiye'nin aldığı pay 2009 yılı itibariyle %4'dür.

2009 yılında demir ve çelik (GTİP:72) açısından Japonya, Almanya, Kore Cumhuriyeti ve demir veya çelikten eşya (GTİP:73) açısından ise Çin, Almanya ve İtalya başlıca ihracatçı ülkeler olmuştur.

2009 yılı dünya ihracatında Türkiye 72. fasılda 13. sırada yer almıştır. Toplam dünya ihracatından bu fasılda Türkiye'nin aldığı pay 2009 yılı itibariyle %2,8'dir.

Tablo 5. Başlıca Çelik İhracatçı ve İthalatçıları (2009 Yılı Bin Dolar Bazında)

2009 Yılı Başlıca İthalatçılar GTİP: 72	
Çin	27.816.484
Almanya	21.446.816
Kore Cumhuriyeti	18.442.618
İtalya	13.058.568
ABD	13.052.702
Fransa	11.406.940
TÜRKİYE	11.340.993
Belçika	9.442.104
Hollanda	9.407.153
Hindistan	8.462.675
Diğerleri	140.838.371
TOPLAM	284.715.424

Kaynak: Trademap Verileri

2009 Yılı Başlıca İthalatçılar GTİP: 73	
ABD	25.569.372
Almanya	17.981.908
Fransa	9.706.551
Çin	8.920.663
Kanada	7.328.304
Hollanda	6.830.941
İngiltere	6.588.334
Kore Cumhuriyeti	6.109.855
Belçika	5.347.520
Meksika	5.282.210
Diğerleri	135.570.502
TOPLAM	235.236.160

Kaynak: Trademap Verileri

2009 Yılı Başlıca İhracatçılar GTİP:72	
Japonya	28.439.634
Almanya	23.279.644
Kore Cumhuriyeti	15.463.947
ABD	15.399.594
Rusya Federasyonu	14.724.663
Belçika	14.556.440
Çin	13.481.835
Fransa	13.079.832
Hollanda	11.179.907
Ukrayna	9.311.369
Diğerleri	114.107.551
TOPLAM	273.024.416

Kaynak: Trademap Verileri

2009 Yılı Başlıca İhracatçılar GTİP:73	
Çin	33.781.144
Almanya	28.304.016
İtalya	17.642.628
ABD	13.797.469
Japonya	10.524.204
Fransa	9.519.684
Kore Cumhuriyeti	8.022.113
Hollanda	6.480.614
İngiltere	5.709.821
Belçika	5.391.108
Diğerleri	86.491.551
TOPLAM	225.664.352

Kaynak: Trademap Verileri

Kaynaklar:

-DÇÜD Ocak-Mart 2010 Dergisi

-Trademap verileri,

-World Steel Association verileri.